

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. április 20.
(nagyszombat)**

Földvári Tibor

NEM BENNE, HANEM ÓRAJTA A BÚN

Énekek: 344,1/5; 630; 338,1-2; 230

Lekció: János 19,31-42

Alapige: János 19,4-16

Majd ismét kiméne Pilátus, és monda nékik: Ímé kihozom őt néktek, hogy értsétek meg, hogy nem találok benne semmi bűnt. Kiméne azért Jézus a töviskoronát és a bíbor köntöst viselve. És monda nékik Pilátus: Ímhol az ember! Mikor azért látták őt a papifejedelmek és a szolgák, kiáltozának, mondván: Feszítsd meg, feszítsd meg! Mondta nékik Pilátus: Vigyétek el őt ti és feszítsétek meg, mert én nem találok bűnt ő benne. Felelének néki a zsidók: Nékünk törvényünk van, és a mi törvényünk szerint meg kell halnia, mivelhogy Isten Fiává tette magát. Mikor pedig ezt a beszédet hallotta Pilátus, még inkább megrémült; és ismét beméne a törvényházba, és szóla Jézusnak: Honnét való vagy te? De Jézus nem felelt néki. Mondta azért néki Pilátus: Nékem nem szólsz-é? Nem tudod-é, hogy hatalmam van arra, hogy megfeszítselek, és hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak? Felele Jézus: Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna néked: nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezédbe adott engem. Ettől fogva igyekezett Pilátus őt szabadon bocsátani; de a zsidók kiáltozának, mondván: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja; valaki magát királlyá teszi, ellene mond a császárnak! Pilátus azért, amikor hallotta e beszédet, kihozá Jézust, és üle a törvénytevő székbe azon a helyen, amelyet Kőpadolatnak hívtak, zsidóul pedig Gabbathának. Volt pedig a husvét péntekje; és mintegy hat óra. És monda a zsidóknak: Ímhol a ti királyotok! Azok pedig kiáltoztak: Vidd el, vidd

NEM BENNE, HANEM ÓRAJTA A BÚN

---

el, feszítsd meg őt! Monda nékik Pilátus: A ti királyotokat feszítsem meg? Felelének a papifejedelmek: Nem királyunk van, hanem császáruk! Akkor azért nékik adá őt, hogy megfeszíttessék. Átvették azért Jézust és elvitték.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, imádunk téged a gyülekezet közösségében nagy-szombat esti istentiszteletén is, mert valóban – ahogy hallottuk is a köszöntés igéjét – „Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz”. És mégis halott lett a Megváltó, eltemettetett, hogy ezzel is igazolhassa, beteljesíthesse: te megtartó Isten akarsz lenni az elveszett bűnös számára.

Hódolunk előtted, mennyei Édesatyánk, hogy ezért szólíthatunk Atyának téged. Köszönjük, Urunk, hogyha vannak is esetleg nehézségek az életünkben, terhek itt a földi élet során, tudhatjuk azok között is, hogy atyai szeretettel tartasz meg bennünket.

Áldunk a te ajándékokért, amit a te igéd jelent számunkra. Köszönjük, hogy ezekben a napokban a nagyhéten olyan gyakran adod a te igédet. És az is olyan nagy kiváltság nekünk, hogy mi pedig az istentiszteleten teelőtted hódolhatunk újra meg újra.

Kérünk, ma is segíts rád figyelni. Add, hogy amit mondasz nekünk személyesen is, a személyes életünkre, a családi életre meg a közösségi életre vonatkozóan is erősítsen és bátorítson a hitre. Hadd lehessünk hűséges Krisztus-követők, és ezáltal is a téged még nem ismerők ismerhessenek meg, térjenek meg időben, amíg tart a kegyelem ideje. Köszönjük, hogy még ma is tart. Azt is, hogy mindez Jézusért lehet, Atyánk. Az ő nevében hallgasd meg imádságunkat.

Ámen.

Igehirdetés

Aki a testvérek közül járt Neszmélyen, láthatta, emlékezhet rá, hogy a nagyterem, ahol az igehirdetési alkalmakat szoktuk tartani, egy szép kerek szerű terem, aminek a fő részében egy gyönyörű fakereszt díszíti magát a helyiséget is. Amikor gyermekekkel vagyunk ott csendeshéten, mindig ószövetségi történetek hangoznak egész héten át, és a flaneltáblát – amin flanelokkal szoktuk elmutogatni a történet szereplőit, eseményeit – mindig úgy szoktuk föltenni, hogy nekitámasztjuk a keresztnek is tulajdonképpen. Ott aztán így hangzik minden nap a bibliai történet. Amikor én tartom az alkalmat, mindig kiemelem, hogy – a gyerekeknek mondom ezt így –, amikor a történetet látjátok, halljátok, mindig lássátok a keresztet is, mert minden történet az Ószövetségben mutat Jézusra, és ami történik az Ószövetségben, az mind-mind Jézusért, Jézus miatt, Jézus által történik.

Ugyanez a jellemző a mi időnkben is. Mi ugyanis Jézus után vagyunk, s hogyha a mi életünkről beszélne valaki és elmondaná azt, akár ilyen flaneltáblával is magyarázva, hogy a pasaréti gyülekezet tagjai személyenként vagy mint közösség hogyan tapasztalta meg az Úr munkáját, az Úr Jézus megváltó művének az elvégeztetett volta után, akkor ott is fontos lenne úgy beszélni, hogy

történetek, földi események, a mi időnkben, ahogy mi éljük meg, de mindig lásuk a kereszt fényében. Ezt valóban el lehetne akár így mesélni, és bármelyikünkről, akik esetleg már az Úrnál vannak, lelki testvéreink, lelki eleink, az ő életüket is így el lehetne mondani a gyermekeknek egy bizonyágtételben. Mesélnek rólunk a keresztre mutatva.

A személyes életünket, ha mi magunk gondoljuk át, itt is mindig fontos, hogy látjuk-e mindig minden mögött a keresztet. Ez pedig különösképpen igaz nagyszombat fényében. Akármennyire is tudjuk, hogy nekünk a nagyszombati események ünnepet jelentenek – hiszen arról van szó, hogy készül Jézus föl-támadni a harmadik napon –, de azért nagyszombat a halálról beszél, a bűnről beszél. Jézus haláláról, Jézus bűnéről. Csak az a kérdés, hogy Jézusban van a bűn vagy Jézuson van a bűn? Mert ha benne van a bűn, ha Pilátusnak azt kellett volna mondania, hogy: – Azért találtam benne egy bűnt! – akkor nem lehetett volna megváltás. Ha viszont rajta van a bűn, akkor kiderül, hogy még annak is jelentősége volt, ahogyan Pilátus, a római helytartó ügyködött abban az eseménysorozatban, amit Isten őáltala akart végbevinni, amikor az Úr Jézus megváltó művét be akarta teljesíteni.

Nagyszombat arra emlékeztet bennünket, hogy Jézus halott teste eltemetett, sírba került. Lelki eleink a reformáció idején így fogalmazták meg: azért temetett el, hogy ez bizonyága legyen annak, hogy valósággal meghalt. János evangéliuma leírásában azért bátorító nagyon az egész történet, amit most hallhattunk is újra a lekióolvasás során, hogy még a temetés megtörténte előtt hangsúlyozza a kijelentés, hogy csakugyan valósággal meghalt Jézus. Amit a vitézek tettek, ez mind igazolja.

Ugyanakkor az is látszik, hogy nemcsak a halála tényét akarja bizonyítani a kijelentés, hanem az ő halálának a jelentőségét, értelmét is. A Szentírás, az ígérek szerint Isten terve, Isten elvégzett akarata alapján történt Jézus halála. A ténye is és a jelentősége, az értelme. Minden Jézus halála kapcsán Isten szerint. Ez azért fontos, mert Pilátus, amit tesz ezekben a történetekben, amit mond, ahogy gondolkodik, ahogy dönt, ez mind-mind Istennek a munkája során és munkája által érthető meg.

Pilátus János leírásában gyakran szerepel a passió-történetben. Gyakrabban, mint a többinél. Hallottuk, hogy a temetés sem lehetett volna meg, hogyha Pilátus nem ad engedélyt. De egyáltalán, Jézust nem lehetett volna kivégezni, hogyha Pilátus nem ül le a törvénytevő székbe és a sokféle beszélgetés, lelki vívódás után végül is meghozza a döntést: keresztre kell feszíteni ezt az elítéltet.

Viszont pontosan ebben látható számunkra nagyszombaton is, a Jézus temetése eseményeire fókuszáló igei üzenetben is, annak a drága örömhíre, hogy Jézus mit is végzett el, amikor ez így megtörtént vele. Csak utalok rá: a testet honnan kellett levenni? Hát a keresztről. Még a temetés leírása története is mutatja, hogy az a halál, amit Jézus meghalt, az kereszthalál volt. Persze nekünk ez ismerős, gyerekkorunk óta tudjuk, meg a kereszték is az útszéleken és a templomoknál, nálunk is a fakereszt neszmélyi konferenciatelkünkön díszként emlékeztet arra, hogy kereszthalált halt Jézus.

De a személyes életünkre nézve és a közösségi életünkre nézve csakugyan tudjuk-e, hogy ez a kereszthalál mit is jelentett Jézus számára, illetve mit is jelent a számunkra? Két kifejezést vizsgálunk majd a történetből, mindkettő a bűnnel kapcsolatos. Most lehetne mondani, hogy a prédikáció a bűnről fog szólni, de ez tévedés lenne, mert Jézusról szól. Jézus számára mit jelentett a bűn. És ha látjuk Jézust, a kereszten függő Jézust és az eltemetett Jézust a bűnnel kapcsolatban, akkor láthatjuk magunkat is a bűnnel kapcsolatban a helyén.

Az egyik gondolat a bűnnel kapcsolatban háromszor is elhangzott: „nem találok benne semmi bűnt” – kétszer így –, a harmadik ez volt: „én nem találok bűnt ő benne” – mondta a helytartó Jézusra vonatkozóan. A másikat pedig Jézus mondta ki: „nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezedbe adott engem”. Mind a kettőnél elmondható: hát ha nem talált benne semmi bűnt, akkor miért volt mégis a kereszttel? És miért Jézus volt a kereszten? És hogyha ez is igaz, hogy „nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezedbe adott engem”, akkor miért volt a kereszttel? Akkor miért Jézus van a kereszten? Miért nem a főpapok? Miért nem azok, akik vádolják az Úr Jézust, akikről Jézus is beszél? Nem mindegy tehát, hogy Jézusban látjuk-e az ő megváltó művének – amihez a temetése története is kapcsolódik örömhírként, evangéliumként –, Jézusban látjuk-e, a kiteljesedését és a győzelmét a bűnre vonatkozóan.

Én „nem találok benne semmi bűnt”, „én nem találok bűnt ő benne” – mondta ki a római helytartó, Pilátus, a bíró, aki elé vádlottként odacitálták Jézust. A 18. fejezet utolsó részeiben olvashattuk ezt a napi csendességben nem is olyan régen. Emlékszünk, hogy a vezetők mondják ki, hogy ő gonosztevő, és ki kell végezni. Gondoljunk arra, hogy később Istvánt simán megkövezik. Nagyon érdekes volt, hogy Jézust nem megkövezni akarták. Úgy titokban esetleg, hogy a rómaiak se tudják, meg a galileaiak se tudnák meg, éjszaka, akár ott a szanhedrin előtt megkövezik, mert istenkáromló. Kivégezhetnék volna elvileg így is, tettek ilyet máskor is. Valamiért azonban a római helytartó elé akarják vinni.

Ugye érezzük, hogy az emberi tettek mögött mindig ott van az isteni hatalom, az isteni terv és szándék és akarat. De az emberi tettek a gonoszak, az Úr pedig szent és tiszta és igazságos. De tény – ezen már nem lehet változtatni a történelemben –, hogy az Úr Jézust nem megkövezéssel akarták az ő ellenségei, a zsidó vezetők kivégeztetni, hanem ennél sokkal durvább formában: kereszthalállal. Ebben pedig a római helytartónak kellett döntenie. És emlékszünk, hogy Pilátus jól tudta, hogy őt irigységből vitték oda hozzá – Máté evangéliuma 27. rész 18. versében ezt kijelenti a Szentírás. Pilátus tehát, ha nem beszélt volna semmit Jézussal, akkor is tudta volna, hogy mi volt a zsidó vezetőknek a célja, az ő döntésük háttere.

De mégis kihallgatás zajlik. Pilátus beszél Jézussal is, beszél a vezetőkkel is. Vannak olyan írásmagyarázók – még a Reformátusok Lapjában is olvashattunk erről írást –, akik Pilátust nagyon gyenge jellemű embernek mutatják be. Azért azt ne felejtsük el, hogy akármennyire is gyenge volt ő esetleg a zsidó vezetőkkel való beszélgetésében, mégiscsak odaíratta az Úr Jézus elítéltetésének az okát:

„A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA”. Amikor pedig mondták, hogy: – Ne azt írd! – akkor azt mondta: „Amit megírtam, megírtam.” Ha ő döntést hozott, akkor azon nem változtatott. S mint helytartó, mint bíró, ezt megtette.

De a kihallgatás során beszél Jézus ellenségeivel is, Jézussal is és közben kimondja háromszor, hogy ő nem talál semmi bűnt Jézusban. Ez azért fontos, mert ezt ő kimondta. Csak akkor még nem ült a törvénytevő széken. Még csak kihallgatás van. De mi van a kihallgatás hátterében? Mi van a lelki dolgok szintjén? Mert a láthatók szintje az, amit Pilátus tesz. De mi van a láthatatlan világ szintjén?

Itt fontos, amivel kezdtük, hogy minden a kereszt fényében, Jézusra nézve a kereszt fényében érthető meg. Az nem volt mindegy, hogy milyen halállal haljon meg az Úr Jézus. Most felolvasom a 18. rész 32. versét, amikor odaviszik Jézust Pilátushoz, itt van a kijelentésben, hogy ez miért is történik. Itt még nem történik kihallgatás, még csak a vád hangzik el: „Hogy beteljesedjék a Jézus szava, amelyet monda, amikor jelentette, hogy milyen halállal kell majd meghalnia.” János evangéliumában többször is van erről szó, hogy neki felemeltetni kell majd. Nem megkövezéssel fog meghalni, hanem ő felemeltetik. Ez utal a fán való, a keresztfán való meghalására.

Illetve hallottuk itt, gyakorlatilag ez volt a törvénytevő székbe leülő Pilátus utolsó témája Jézussal való beszélgetésében – ilyen szempontból fontos –, azt mondja neki Jézus: „Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna néked.” Megnéztem az ősi nyelven és az „adatott volna neked” az a bizonyos perfektumi alak, az állítmány, ami jelzi, hogy a múltban valami megtörtént, ez a jelenben is nagyon erős hatással van és a jövőt is meghatározza. Adatott hatalom neked, Pilátus. Felülről. És ez nem a császárral utal, ez egyértelmű. Ezt Pilátus is tudta. „Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna néked.” Rajtam. Itt Jézus utal arra, illetve a másik versben hallottuk, hogy Jézus szavára utal vissza a kijelentés a történetleírásban, hogy jelezze Jézusnak a meghalása az nem akármilyen halál legyen. Nemcsak a ténye fontos, hanem a milyensége, minősége is. Nemcsak fizikai szempontból, hanem sokkal inkább lelki szempontból.

Innen pedig már ti is tudjátok – hát ismerjük a történetet, egy kisgyermek is el tudná mondani, akár egy elsőosztályos is –, hogy miért a kereszthalál volt Jézus számára a rész. Mert az Ószövetségben Isten kijelenti, hogy: „átkozott Isten előtt, aki fán függ”. Ezért is mondták a zsidók és kérték – hallottuk a történetben –, hogy vegyék le őket a fáról. Ehhez azonban hamarabb meg kell halniuk, mint természetes módon a kivégzés által, tehát meg kellett törni a lábszárakat, mert ha fönmaradnak a fán, akkor megszenteltlenítik a szombatot. Akkor a Jeruzsálem melletti hely szentségtelen lesz. Nem maradhatnak elítéltek, halottak a fán, a keresztfán, le kellett őket venni.

A Galata levél 3. rész 13. versében ezért mondja boldogan Pál az Úr Lelkétől vezetve, idézve, hogy „átkozott minden, aki fán függ”, de előtte meg ezt: „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén érettünk; mert meg van írva: átkozott minden, aki fán függ.”

Amikor tehát az Úr Jézus kereszthalállal hal meg és a temetés úgy mehet végbe, hogy a fáról ehhez le kell venni, ezek az események, mozzanatok mutatják, hogy az ígéretek szerinti halált halt a Megváltó. Betelt Jézus szava és ígérete, az isteni akarat hatalma.

Hallottuk a nagypénteki istentiszteleten is a Cselekedetek könyve 2. rész 23. versének drága bátorítását. Püünkösd napján mondja el Péter azoknak, akik aztán utána nem sokára meg is térnek ezeket a szavakat hallva. Így mondja: „Azt, aki Istennek elvégzett tanácsából és rendeléséből adatott halálra, megragadván, gonosz kezeitekkel keresztfára feszítve megölétek.” Isten elvégzett tanácsa, rendelése. A gonosz emberek gonosz tette. Nem az Úr a gonosz! Nem az Úr a gonosz! Csak ő annyira hatalmas – ahogy jeleztem már –, hogy ő, ha kell, a bűnt is, a gonoszt is bármikor eszközként tudja használni, hogy az ő isteni tervét, akaratát végbe vigye pontosan Jézusra vonatkozóan is.

A 4. rész 28. versében a jeruzsálemi gyülekezet egy nagyon nehéz szituációban imádkozik és akkor is erről beszél, hogy ami Jézussal történt a kereszthalálában az Istennek a terve szerint zajlott, mégha ott is volt Pilátus, Heródes meg a többiek. Gonosz kezek, de azok emberi kezek. Viszont ott van az isteni kéz, az isteni hatalmas kéz terve, akarata, cselekedete és Jézuson.

Kinek is szólt legelőször az evangélium, az ősevangélium? Kinek is mondta Isten, hogy ő majd Szabadítót készít? Mert emlékszünk, nem Ádámnak vagy Évának mondta – ők csak hallották –, hanem a Sátánnak. Éppen győzött a Sátán, a kísértő, hatalmas csatát nyert Istennel szemben és az ember ellen. Elbukott Ádám és Éva, de Isten már ott kijelenti nekik, hogy: van Szabadító, én készítek, az asszony magva a kígyó fejére tapos majd. Csak ugye neki ez rossz hír volt. Ádámnak, Évának pedig evangélium, örömhír. Az egész Ószövetség pedig bemutatja, hogy Isten, amit öröktől fogva eltervezett, azt hogyan viszi végbe a bűneset utáni világban.

Az Evangélium János általi leírásában most halljuk, hogy mindez, amikor eljött az idők teljessége, hogyan megy végbe. Jézus kimondta – a 30. versben olvashattam volna, hogyha onnan olvasom –: „Elvégeztetett!” Amikor ezt Jézus kimondta, akkor mindenki tudhatta, aki hallotta és hitt benne, hogy amit az Ószövetségben és még előtte is, világ teremtése előtt Isten eldöntött, a Szentháromság Isten, az végbe ment, elvégeztetett. A Sátán és a csatlósai hiába harcolnak, harcoltak vagy harcolnak később Jézus halála, feltámadása után is – egészen Jézus eljöveteléig van erre lehetőségük –, nem lehetnek győztesek. Sőt kifejezetten a Sátán munkája és az akkor még Jézushoz nem tartozó elveszett bűnös gonosz embereknek a tettei azok, amelyek a legnagyobb győzelmet viszik végbe, mert ez Istennek az akarata és terve. Eszközök Isten kezében.

Pilátusnak ezért kellett, ezért is kellett háromszor is kimondani, hogy Jézus bűntelen. Ezt a bíró kijelentette. Amikor a törvénytevő székbe ült, ott is ahogy beszélt, nem arról szólt, hogy Jézus bűnös lenne, ő nem indokolta meg a döntését. Sőt inkább azt akarta kiemelni, hogy: „Ímhol a ti királyotok!” Vajon Pilátus felismerte Jézusban a zsidók királyát? Emlékszünk, a beszélgetésben meg is kérdezte Jézustól másodszor, hogy: „Király vagy-é hát te csakugyan?”

Mit is mondott Jézus erre? „Te mondod, hogy én király vagyok.” Ez egy ókori szokás arra, hogy amit mondtál, az igaz. A „te mondod, hogy én király vagyok” azt jelenti, hogy: – Pilátus, teljesen igazat mondtál!

Bár Pilátusnak azért kérdés volt, hogy micsoda az igazság. Annak a beszélgetésnek a részeként hangzik el ez is, mert ő megtudta, hogy Jézus azért jött, hogy az igazságról tanúbizonyságot tegyen és hogy aki igaz ember, az hallgat Jézus szavára, aki az igazságot képviseli – ő ezért jött –, akinek a hatalma nem evilági hatalom és uralom. Mit is mondott Jézus a Sátánról? Hazug, hazugságnak az atyja.

És Pilátus – látszik az egész történetben – akármennyire is tiszteli Jézust, akármennyire is elfogadja, empátiát érez iránta, mint ember iránt, mikor ezt mondta, hogy „Ímhol az ember!” – ezt akkor mondta, mikor előtte megkorbácsoltatta az Úr Jézust. De nem azért tette, hogy megölje a korbácsoltatással, hanem hogy szánalmat érztesen a vádlói előtt. Jánosnál ez egyértelműen látszik a leírásban. Még valami nagy fájdalmat is okoz tehát Jézusnak, de tudja, hogy ezzel Jézus jobban jár, mert akkor majd a végén megszánják és mégse kell elítélni.

Mert Pilátus tudta, hogy Jézus büntelen. Illetve így mondta: „én nem találok bűnt ő benne”. Annyira kifejező ez a kifejezés, hogy „nem találok” – benne van, hogy hiába keresek, nem találok bűnt őbenne. Az a baj, hogy rossz helyen kereste Pilátus. Nem benne kellett volna keresni, hanem rajta. Mert a bűneset óta elhangzó ősevangélium és azután végig, ahogy Isten kijelentette az Ember-ről, de aki Isten is, a Messiásról, aki az Isten Fia, hogy őbenne nem lesz soha bűn, ő büntelen lesz, viszont rajta nagyon is lesz bűn.

Ézsaiás könyve 53. rész 6. verse: „de az Úr mindnyájunk vétjét ő reá veté”. Ézsaiás könyve 53. része az Úr szenvedő szolgája drága kijelentése, hogy mit kell elhordozni a Messiáskirálynak, az Isten Fiának vagy Ember Fiának – az ószövetségi kijelentések alapján is mondható ez. „Ímhol az ember!” – mikor Pilátus bemutatja megkorbácsolva Jézust. De nem szánják meg a vezetők és az ott levő zsidók. Annál vehemensebben mondják: „Feszítsd meg, feszítsd meg!” Hát már elkezdted! – mert a megfeszítések előtt meg szokták korbácsolni a római kivégzőosztag tagjai, hogy ezzel is szenvedjen az elítélt, mert méltó rá. Pilátus nem ezért akarta megkorbácsoltatni, de hát a zsidók annyira érzik a gyűlöletet Jézus iránt, hogy nem szánalom van bennük, hanem még örülnek is: – Na végre már! Még a végén azt hittük, hogy nem fogod elítélni! „Feszítsd meg, feszítsd meg!”

De itt Jézust nem az emberek bántják. Illetve hát bántják, de Jézus számára nem az az igazán nehéz. A Gecsemáné kertben miért kellett neki kőkeményen harcolni vért izzadva? Hogy ki kell-e mondania azt: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Vajon a mennyei Atyának, akinek minden lehetséges – Márk evangéliuma 14. részében van ez, ahogy imádkozza Jézus a gecsemáné kerti imáját, emlékszünk –, vajon a mennyei Atyának, akinek minden lehetséges, ő mindenható Isten, szuverén Úr, az én mennyei Atyám, aki nagyon szeret engem... És a János evangéliuma 16. része végén, emlékszünk,

kimondta Jézus: „Ímé eljő az óra, és immár eljött, hogy szétoszoljatok kiki az övéihez, és engem egyedül hagyjatok; de nem vagyok egyedül, mert az Atya velem van.” És mégis a kereszten ki kellett mondani az Úr Jézusnak: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet?” Na ez volt az, amikor Jézus átéli: „Mert azt, a ki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk...”, illetve „átkozott, aki fán függ”. Úgy mentette meg az elveszett bűnöst Isten az átoktól, hogy Jézust, az Egyszülött Fiút tette átokká.

Amikor az Úr Jézus kimondta: „Elvégeztetett! És lehajtván fejét, kibocsátá lelkét.” – majd jött a temetéstörténet leírása Jánosnál is –, a biológiai, testi halála Jézusnak megpecsételte és a temetése is megbizonyította, hogy valóban bekövetkezett a megváltó halál, a kereszthalál, az átokhalál. Nemcsak testi, hanem a legteljesebb lelki valóságában. Mikor ez nekem egyszer világos lett, azóta vallom és tudom azt, hogyha valaki szeretné megtudni, milyen a kárhozat, milyen örökre elveszeten Isten ítéletében szenvedni, nem is kell a kárhozatról szóló bibliai igéket nézni – lehet, sőt érdemes –, hanem nézzünk Jézus keresztyére: milyen az, amikor valaki elkárhozik. Az ő kárhoztatása oka fel volt írva. Pilátus ezt írta: „A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA”.

Erről beszélt tehát Isten törvénye. Nagyon igazat mondtak a Jézust utáló és vádoló vezetők: „a mi törvényünk szerint meg kell halnia” – kereszthalállal. „Nékünk törvényünk van, és a mi törvényünk szerint meg kell halnia, mivelhogy Isten Fiává tette magát.” Ebben igazuk volt, mert az ószövetségi törvény szerint az Isten Fiának, ha Isten Fia, az ígéretek Messiása, neki tényleg meg kell halni és nem is akármilyen halállal. Ebben igazuk volt. Csak ők nem tudták, hogy mit mondanak.

Pilátus tehát meghozta a döntést mint bíró, mint helytartó és az Úr Jézust megfeszítik. Elvégez mindent a kereszthalálában azért, mert őbenne nincsen bűn, de rajta ott van, nagyon is ott van a bűn.

Látod-e Jézust ilyennek? Látod-e Jézust embernek – „Ímhol az ember!” –, a zsidók Királyának? Még Pilátus is megvallotta ezt, föl is írta. Látod-e Jézust Isten Fiának? De nem csupán kellemes érzésekkel, hanem olyan valakinek, aki kereszthalállal kellett, hogy meghaljon, tehát átkozott. Látod-e Jézust olyanak, akit elhagy az Isten, akitől elfordul? Azért, mert rajta van a bűn. Azért, mert bűnné lett, átokká lett.

Mert ha látod – velem együtt –, akkor jön a következő kérdés: és a te bűnöd rajta van? Vagy még nincs?

Nagyon olcsó az az evangélium, amikor arról beszélünk, hogy: Isten minden embert szeret, minden bűnösért meghalt, minden bűnért eleget tett, fogadd el Istent! Itt nincs benne a lényeg. Vannak benne igazságmozzanatok, csak nagyon vigyázzunk, mert a hazug és a hazugság atyja, a Sátán a hívőket úgy akarja becsapni, hogy látszólag igazat mond, de az csak féligazság. Féligazság. Elég csak egy i-betűt elvenni az igazság szóból a magyarban és akkor mi lesz helyette? Gázság. A Sátán mégha igazat mond is, hazudik, mert ő hazug és a hazugság atyja. A gyerekeknek mindig így szoktam mondani, hogy: a Sátán mindig igazat hazudik. Mert így akarja még az Úrét is becsapni.

Az evangélium az: igen, az Isten szeretet, és hogy mennyire szeret, azt Jézusban látjuk. Igen, az Isten a bűnt kezelte. De hogyan? Jézuson van a bűn. És az a kérdés, hogy ez személyessé lesz-e számunkra? Igen, Jézus a bűnösökért halt meg. Igen, Jézus a világért meghalt, halljuk a János evangéliumában is. De személyessé mindig csak úgy lehet, ha odatesszük mellé, hogy: akkor az én bűnöm is ott van.

Itt kell tovább lépni. Hogyhogy Pilátus mindaz alapján, amit megismert Jézusról, Jézussal kapcsolatban, mégsem tért meg hozzá? Olyan közel volt Pilátus ahhoz, hogy elismerje Jézusban az Isten Fiát, a zsidók Messiását, aki ártatlan. Miért jutott Pilátus arra a döntésre – pedig mindent meg akart tenni, hogy megmentse Jézust –, hogy mégiscsak kereszthalálra ítéli? Ha Pilátus megtért volna, nyugodjunk meg, testvérek, Istennek lett volna lehetősége más formában megoldani azt, hogy Jézus kereszthalált fog halni. Van sok olyan bibliai történet, ahol látszik, hogy az Úrnak minden lehetséges. Pilátus megtérhetett volna, de nem tette. És nagyon leleplező, hogy miért nem.

Itt fontos Jézusnak a szava. Az egész kihallgatásban Pilátus volt a vádló, Jézus a vádlott. Pilátus mondja azt ki, hogy „én nem találok bűnt ő benne”, de egyszer csak megfordul a helyzet és Jézus, a vádlott lesz bíróvá és Pilátus lett vádlottá. Hiszen ezt mondja Jézus: „nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezébe adott engem”. Én ilyenkor egyből hajlanék arra gondolni jó reformátusként: – Köszönöm, Uram, hogy van valaki, akinek nagyobb bűne van, mint nekem! És általában a testvéreimen például gyerekkorom óta mindig jobban észrevettem a nagyobb bűnt, mint én magam, legkisebbként a családban a bűnösökéimet. De a nagyobb bűn itt azt jelenti, hogy: akkor neked is van, Pilátus, bűnöd. „Nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezébe adott engem.” – ebben benne van, hogy neked is van nagy bűnöd, csak van, akinek nagyobb. Emlékszünk, hogy az Úr Jézus mint Isten, Isten Fia beszélt a bűnről és beszélt arról, hogy szabadulásra szorul az elveszett bűnös. – Pilátus, te is bűnös vagy.

Pilátus megismerte az Úr Jézus igazságát, őszintén kimondta: „Király vagy-é hát te csakugyan?” És Jézus válaszolt erre. És odáig elment Pilátus, hogy mikor hallotta, hogy Isten Fia – Pilátus valószínű többistenhívó volt egyébként –, mikor ezt hallotta, hogy Isten Fia, akkor ő nagyon megrettent, megremült, félt, hiszen: – Hát ha az Isten Fiát én elítélem, akkor mi lesz velem? Pilátus nagyon józan volt ebben a kihallgatásban. Tudta azt is, hogy ő nem maradhat semleges. Ezt ő meg is vallotta: nekem hatalmam van téged elereszteni vagy hatalmam van téged kivégeztetni. Csak Jézus még ott is egyértelművé tette, hogy akkor ez a hatalom honnan való.

Fontos tehát, hogy Pilátus nagyon személyesen benne van ebben az egész történetben és neki lenne lehetősége az Úr Jézust elfogadni Úrnak, királynak, Isten Fiának. Emlékszünk, hogy a római százados a végén kimondta: Bizony, Isten Fia volt ez! Pilátus is kimondhatta volna. De miért nem ezt tette?

Miért nem ezt tette? Mit olvastunk itt? Akkor ijedt meg, mikor az volt a kérdés: – Hát ha én ezt szabadon bocsátom, akkor nem leszek a császár barátja. „Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja; valaki magát király-

lyá teszi, ellene mond a császárnak!” Kiderül tehát, hogy Pilátus jobban féltette magát. Félt nagyon az Isten Fia elítélésétől, de jobban féltette magát. – Ne-hogy már ne legyek a császár barátja, akkor minden bukik!

Amikor pedig megkérdezte tehát Jézustól, hogy: „Micsoda az igazság?” – hiába derült ki Pilátus számára, hogy micsoda az igazság, és ezt a mondatot mondhatta őszintén, szív szerint is, mondhatta cinikusan is, teljesen mindegy, hogy hogy mondta, de ez a mondat, így ez a kérdés – „Micsoda az igazság?” – önmagában rossz. Mert a Jézussal való beszélgetésében addigra kiderülhetett volna már, hogy a jó kérdés: Kicsoda az igazság? Mi tudjuk: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Pilátus pedig találkozott Jézussal nagyon személyesen, csak hogy ő jobban féltette magát és a hatalmát, és akkor inkább vesszen Jézus. A bűnnel kapcsolatban pedig: „Nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezébe adott engem.” – és Pilátusnak lett volna lehetősége a saját bűnét tisztázni. Csak ő ezt nem akarta. Nem látott Jézusban bűnt, de a saját bűnét nem látta meg Jézuson – a szónak a lelki értelmében mondván.

És így a Pilátus példájának ezt a részét is néhány személyes jellemzővel, példával tisztázzuk magunk számára is. Azt gondolom, hogy akik itt vagytok, velem együtt az Úr Jézusé lehetünk. Ez milyen nagy ajándék! Ebben benne van az, hogy mi hiszünk Jézusnak. Mi szeretjük őt. Mi tudjuk, hogy Jézuson volt az átok és a bűn. De ha a földi életünket nézzük, akkor is fontos, hogy mindig lássuk, hogy a hívő életben járva is a földi élet során minden nap rászorulunk arra, hogy lássuk Jézuson a bűnt, hogy rajta van. És ez segít valószínűleg megállni az Úr útján hűséggel. Bármelyikőtöknek sikerült ma, nagyszombaton úgy megélni a mai napot idáig, hogy egyetlen bűnt sem követtetek el? Kettőt legalább sikerült? Vagy hármát? „Nagyobb bűne van azért annak, aki...” – lehet gondolkodni: na most akkor mennyit tettem? Miben tettem? Hogyan tettem? De ha Jézust nézzük, akkor egy is elég ahhoz, hogy méltó az ítéletre, a kárhozatra. És akkor én is elgondolkoztam, hogy akkor miért tudok vétkezni? Miért tudok a kedvenc kísértésekben olyan könnyen elesni? Mert nem látom Jézuson, hogy neki mibe került a bűn valósága. És engem is talán visszatart ez, hogy: – Jaj, jaj, akkor nem lehetek a császár barátja?

Az igazsággal kapcsolatban szeretném megemlíteni, amit én a házaspárokkal való felkészülő beszélgetésben mindig elő szoktam hozni: „Micsoda az igazság?” – de sokkal személyesebb, ha így teszem föl: kinek van igazam? És akkor benne van az, hogy: mert nekem legyen. De akkor Jézus igazsága már nem lehet valóság, az már gázság. Kinek van igazam? Ez megronthat házaspári kapcsolatokat is – nagyon meg tud rontani –, de az egyedülletben is az ember, mikor valaki megbánt esetleg... Gyerekkoromban, mivel a bátyáim erősebbek voltak, én fizikailag nem tudtam visszavágni, csak úgy magamban a kinek van igazam gondolatra adott válaszaimban olyan megnyugtató volt, hogy: igen, ők a nagyobb bűnösök még hívőként is. A gyülekezeti életben is – gondoljunk bele –, kinek van igazam? És az Úr igazsága hogy ragyog föl? „Mert azt, a ki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk ő benne.”

Ki vagy mi fontosabb még mindig számodra Jézusnál? Ki vagy minek a barátjának akarsz maradni és ezért még mindig elutasítod az Úr Jézust? Ha nem is teljesen, mert az övé vagy már, csak az Úr Jézus uralmát, amiről tegnap is hallottunk az igehirdetésekből nagypénteken. Pál alázattal ezt mondta ki: én a bűnösök közt első vagyok – Timótheushoz írt 1. levél 1. rész 15. versében. Aki a bűnösök közt első, mint Pál, az tudhatja, hogy hiába van a másoknak nagyobb bűne, még az Úr is azt mondja, hogy igen, neki nagyobb bűne van, de az én bűnöm fáj nagyon, mert én vagyok a bűnösök közt az első. Lehet, hogy valakinek nagyobb a bűne, de a bűnösök közt első vagyok én. Mert tudom, hogy mibe került Jézusnak, mibe került a Szentháromság Istennek a megváltó mű egésze.

Ha pedig vádol a Sátán bennünket – talán még jogosan is – akkor meg aztán pláne fontos, hogy lássuk Jézuson a bűnt. A bűnünket. Nincs joga a Sátánnak vádolni. Mi bűnbánattal elmondhatjuk az Úrnak: – Látod, Uram, megint mit tettem! – mint Péter, mikor sír a tagadás után. Úrvacsorára is jöhetünk örömmel, békességgel, mert mi Jézuson látjuk a bűnt. Olyan elszomorító a történetben azt látni, hogy Pilátus nem akart Jézus követője lenni. Annál erősítőbb és vigasztalóbb, hogy mi lehetünk.

S mivel nagyszombat a temetésről is szól, a gyászról, ezt élték meg akkor és ott. Temetés, a halál szomorú ténye, az értelmetlennek tűnő halál, a gyász nehéz fájdalmai, körülményei között, amikor a hívő se érti mindig, hogy most miért történt így, miért pont velem, miért pont most, miért pont ilyen nehéz módon. De még a gyászban is, a meghalás nehéz, fájdalmas útján is, ha Jézust látjuk, akkor ott van mellettünk az Úr, aki tudja, mit jelent a halál. Nemcsak a lelki, hanem a testi is. Akkor az Úr Jézusról tudjuk, hogy ő el is temettetett. Legyőzött a halál. A feltámadása ezt majd igazolja is.

Az átok Jézuson van. És az átok – mivel ő elhorozta – mi ránk nem jöhet. A meghalás pedig Jézus számára a végén eszköz lesz abban, hogy magához vegyen. Az Úréinak még a gyászban, fájdalmas időszakban is ez az Úr élő Úr, aki elmondta: „halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké”.

Nagyszombatnak az evangéliuma Jézus Krisztusra mutatott. Arra az Úrra, aki nem akármilyen halállal, kereszthalállal halt, amit jól tudunk. Ez az átokhalál azt jelzi, hogy ő rajta van a bűn – az én és a te bűnöd is ott lehet. Mivel ő rajta van a bűn, ezért mi szabadok lehetünk az ő követésében. Bűntől szabadon követni Jézust mindhalálig.

Az Úr Jézusnak az élete és a meghalása, minden úgy történt, hogy az „Elvégeztetett!” kijelentést megtehesse. És ha eljön a mi életünknek is a meghalás ideje – ha nem jön Jézus hamarabb vissza –, mi is elmondhatjuk, hogy köszönöm, Uram, hogy elvégezhettem mindent teveled.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, imádunk azért téged, hogy a Gecsemáné kertben is megharcolhatta az Úr Jézus az engedelmességet. És köszönjük, hogy kimondhatta a legvégén: „Elvégeztetett!” Áldunk, hogy még az ő temetése körülményei is azt igazolták: átokhalállal halt a Megváltó.

NEM BENNE, HANEM ÓRAJTA A BÚN

Köszönjük, hogy számunkra még Pilátus példája is tanulság lehet, pontosan abban, hogy kövessünk hűséggel. Hálát adunk, hogy szabaddá tettél bennünket is a bűntől, az átoktól és felszabadítottál a boldog, téged követő életre.

Bocsásd meg, amikor nem rád tekintettünk a bukások után, amikor a Sátán vádolása miatt teljesen elkeseredtünk. Köszönjük, hogy te felszabadítani akarsz most is bennünket erre nézve is. És azt is, hogy az életünk lehet új élet, megújult élet, krisztusi élet.

Áldunk, hogy holnap is jöhetünk majd az istentiszteletre, az Úr feltámadása minősített ünnepnapjára. Azért is, hogy már ma este is, nagyszombaton a temetésre gondolva láthattuk a dicsőséges feltámadott Úr Jézust is.

Arra kérünk, Urunk, segítsd azokat, akik a földi élet terhei, nehézségei, akár a halálesetek miatti fájdalmas gyásza következtében szorulnak megerősítésre. Köszönjük, hogy az Úr velük is velük van mindörökre. Add, hogy merjenek benned bízni és rád tekinteni.

Azért is imádkozunk, hogy segíts nekünk hűséggel könyörögni azokért, akik még nálunk is nagyobb bajban, talán bűnben vannak, még nem is ismernek téged egyáltalán. Köztük is szeretnénk úgy jelen lenni, hogy hozzád térjenek még időben.

Köszönjük, Urunk, hogy így ajánlhatjuk a mai istentiszteleten is kegyelmedbe népünket, határon túl is, Kárpátalján minősítetten. És így ajánlhatjuk a mi népünk vezetőit is. Arra kérünk, hogy lehessenek minél többen köztük is, akik jézusi életet élnek.

Köszönjük, hogy te ma is uralkodsz és ma is irányítasz mindent és mindenkit.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

230. ének

1. Áll a Krisztus szent keresztje Elmúlás és rom felett,
Krisztusban beteljesedve Látom üdvösségemet.
2. Bánt a sok gond, úz a bánat, Tört remény vagy félelem:
Ő nem hágy el, biztatást ad: Békesség van énvelem.
3. Boldogságnak napja süt rám; Jóság, fény jár utamon:
A keresztfa ragyogásán Fényesebb lesz szép napom.
4. Áldássá lesz ott az átok, Megbékéltet a kereszt;
El nem múló boldogságod, Békességed ott keresd!
5. Áll a Krisztus szent keresztje Elmúlás és rom felett,
Krisztusban beteljesedve Látom üdvösségemet.